

Kopsavilkums Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam īstenošanas ziņojumam par 2021. gadu

Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk - LAP) ietvaros Latvija ir izvēlējusies ieviest 16 atbalsta pasākumus, kuru īstenošana, ievērojot atbalstāmās prioritātes un administrēšanas kapacitāti, ir pakāpeniski uzsākta 2014. gadā (galvenokārt platībatkarīgie maksājumi un pasākums M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos"), lielāko daļu projektveidīgo pasākumu īstenošanu uzsākot 2015. un 2016. gadā. Atsevišķu pasākumu īstenošana tika uzsākta plānošanas perioda vidū, tikai 2017. un 2018. gadā (M16 "Sadarbība", atsevišķi M01 "Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi" apakšpasākumi). 2020. gadā LAP iekļauts vēl viens jauns apakšpasākums M2.2 "Atbalsts konsultantu apmācībai".

2021. gadā ar grozījumiem LAP ieviests jauns atbalsta veids - finanšu instrumenti lauksaimniecības un lauku attīstības jomā (kopumā 20,0 milj. EUR) pasākuma M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumos M4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībām" un M4.2 "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādei", kā arī apakšpasākumā M6.4. "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā". Ziņojumā sniegtā informācija par LAP īstenošanas progresu vērtēta pret 2021. gadā spēkā esošo LAP 10.2 redakciju, kuru Eiropas Komisija (turpmāk - EK) apstiprināja 2021. gada 23. jūnijā un kurā iekļauts LAP pārejas perioda finansējums 2021.- 2022. gadam (468,14 milj. EUR), tai skaitā arī daļa no Eiropas Savienības Atvēršanas instrumenta (turpmāk - ESAI) finansējuma 84,09 milj. EUR apmērā.

Kopumā no LAP īstenošanas sākuma līdz 2021. gada beigām izsludinātas 103 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas. 2021. gadā tika izsludinātas 15 kārtas. Tāpat 2021. gadā izsludināti 3 publiskie iepirkumi pasākumā M01 "Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi", kuru rezultātā 2021. gadā līgums par pakalpojuma izpildi ar uzvarētāju noslēgts vienā gadījumā, otrā tika izvēlēts uzvarētājs, bet- līgums pārskata periodā vēl netika noslēgts, trešajā gadījumā pakalpojuma sniedzējs netika izvēlēts. 2021. gada sākumā tika izsludināts viens publiskais iepirkums pasākumā M02 "Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi", ar kura uzvarētāju tika noslēgts līgums par pakalpojuma izpildi, kā arī tika noslēgts līgums ar iepirkuma uzvarētāju 2020. gadā izsludinātajā publiskajā iepirkumā par konsultāciju nodrošināšanu uzņēmuma izaugsmes un konkurētspējas veicināšanai.

Kopumā izsludinātajās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtās no plānošanas perioda sākuma iesniegti 71 046 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 1 554,4 milj. EUR, no tiem līdz 2021. gada beigām apstiprināts 56 251 projekts ar publisko finansējumu 1 160,6 milj. EUR apmērā. Vislielākais apstiprinātais publiskais finansējums, kā arī visvairāk apstiprināto projektu ir atbalsta pasākuma M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumā 4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" – 6 395 projekti ar kopējo publisko finansējumu 405,0 milj. EUR. Nākamais lielākais apstiprinātais publiskais finansējums ir pasākumā M07

“Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” ar atbalstītiem 364 projektiem 125,2 milj. EUR apjomā, par kuriem plānots sakārtot vai jau ir sakārtoti pašvaldību ceļi 1 502 km garumā. Tālāk seko apakšpasākums M4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, kurā apstiprināti 357 projekti ar 90,4 milj. EUR lielu publisko finansējumu. Liela aktivitāte vērojama apakšpasākumā M19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” ar 4 025 apstiprinātajiem projektiem par 71,9 milj. EUR.

2021.gadā pasākumā M17 “Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija” tika izsludinātas divas iesniegumu iesniegšanas kārtas un lauksaimnieki ļoti aktīvi pieteicās uz atbalstu apdrošināšanas polišu iegādes daļējai segšanai un turpināja pieaugt apdrošināto platību apmērs - 391,5 tūkst. ha. Tā apdrošinātās sējumu un stādījumu platības pēdējo divu gadu laikā pieaugušas par gandrīz 15%. Uz pārskata perioda beigām pasākuma ietvaros finansējums tika izmaksāts 4 405 saimniecībām 43,7 milj. EUR apmērā jeb 88,1% no pasākumā pieejamā publiskā finansējuma.